

קונם י"ן פרק שמיני נדרים

(א) וינין מוספות סוטה ד: ד"ה ענקין, (ב) וינין ד"ה ד"ה ענקין, (ג) וינין ד"ה ד"ה ענקין, (ד) וינין ד"ה ענקין, (ה) וינין ד"ה ענקין, (ו) וינין ד"ה ענקין, (ז) וינין ד"ה ענקין, (ח) וינין ד"ה ענקין, (ט) וינין ד"ה ענקין, (י) וינין ד"ה ענקין.

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמר אינו לו לטרפון כ"ל ויתבט לו נמחק: (ב) שם קודש נעשו חול כ"ל ויתבט כ"ל נמחק וכן לקמן: (ג) שם כמתה של מורה שהיא קיים לעולם ועד על אמת כ"ל ויתבט כ"ל ויתבט כ"ל נמחק: (ד) שם אשנה נמחק: (ה) שם אלא למוד מהכנה: (ו) שם דר' טרפון משוער עשיר גדול: (ז) שם וינין דודי כהנים היו רבי כהנים היו אלא מה כ"ל נמחק: (ח) שם ד"ה אלא וכו' דאם שרי ליה:

מוסף רש"י

אל תעשה עטרה. לכני מורה, להתגדל בהם. שלא תלמד על מנת לטוב עטרה שיקראו אותך רב ותמנה כה. ואל תעשה קרדום לחפור בה. שאלו עושה בו מלכה, וכן לא תלמד אותה על מנת שאל תמנה כהנים על מנת ללמד בהם (בבב) פ"ד מ"ח.

תוספות

הוקפלו בה מותרות שהפעלים מפקיין אותם: ופמורות מן המעשה. כהפיה: שנשתמשה בכתרה של תורה. שהניחו אותו האיש בשביל כבוד תורתו: וא"ה אבמאי צידק. מלי היה ליה למיעבד כיון שלל היה רועה לניחו ענין אחר בשלמא אי היה שביע ליה כי אמר הוקפלו רוב המקצועות ימח שיהיה מנטען על מה שלא אמר לו: לאהבה את ה' אלהיך. משמע מההנהגה הנכונה ולא לכבוד עמך: שרדלי תגרא. כלומר פסוק דין שלי תמילה:

מוסרום משום גול שנתאסרו מהן הצעלים: ופטורו מן המעשר. משום דהפקירא וינהו: צעלים של תאנים: והוקפלו כו'. דשרו למיכל כל אדם: משום סניוה מילתא. כלומר מרוע לז היה אומר כן ולא משום עין יפה דעדיין לא הפקירן: לאשכחיה. לרבי טרפון גופיה דקאפלו מן התאנים.

מוסרום משום גול שנתאסרו מהן הצעלים: ופטורו מן המעשר. וכענין רוב המקצועות: ופטורו מן המעשר. דכתיב (דברים יד) וזא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך יאל הפקר שיש לו חלק ונחלה עמך: משום סניוה מילתא הוא דקאמרי דרין גזר. מפני רוע לז לומר כבר גזר. התרתם אותם לעלמנכס: שמע שהוא גזר. הכיר שר' טרפון היה: שנתמשהי כמתה של סוכה. שהניחו כשהודיעו שהוא ר' טרפון ולא הניחו אלא לכבוד תורתו: אי הכי ר' טרפון אמאי יעיר נפשיה. אי אמרת בשלמא ללא היה קפיד ההוא גזר. אלא היה שעתה מש"ה היה מנטען היאך לא הודיעו דזומן שהוקפלו רוב המקצועות הפקירא וינהו ואי נמי לא כיימי ליה דלישלם ליה ההוא פורתא אלא אי אמרת דכולה שמתא הוו גנבי ליה עינדי מאי היה ליה למענד לר' טרפון וכו' היה ליה לשלומי דמי טובא ללא מחייבי צבו. מוסקין דאין הכי נמי כיון דעשיר גדול היה. מהו דוקא כפי האי גוונא הוא דאסור משום דההוא גזר. עדיין היה חושדו ולכבוד תורתו הוא שהניחו אלא ודאי לפטור עמנו כבוד תורה זמא שאינו חייב צו שרי כדלמרינן לקמן שרי ליה לזרובא מדרבנן למימר לא יהיצנא כרגאס) שרי ליה נמי למימר שרו לו. תיגרא צירשא שצירא צדכים הללו וזמא מורה לתלמידי חכמים כשם שזמא לכהנים וללוים תרומות ומעשרות: קשרם על אצבעותיך. כלומר לא תכוין להנאתך אלא כדי שיהיו שגורין צדיק והסוף על זה ואמר ענדס על גרגרותיך ואחר כך הביא ראייה שסוף הכבוד לזא שנאמר דרכיה דרכי נועם ואומר ותומכיה מאושר: לפעלם. לשם הקצ"ה שפעלם וזה עליהם: שנאמר וענדך יאל אש ה'. דאפשר דלניחו לא הוה ידע ליה: שרו לי סיגראי צירשא. המירו מגר שלי כלומר פסקו לי דיני תמלה: ויני דוד כהנים סיו. שהיו חכמים והי' לינס כהנים: לפתוח

תנא הוקפלו רוב המקצועות מותרות משום גול ופטורות מן המעשרות רבי ורבי יוסי בר רבי יהודה איקלעו לההוא אתרא בזמן שהוקפלו רוב המקצועות רבי היה קא אכיל רבי יוסי בר ר' יהודה לא אכיל אתא מרהון אמר להו אמאי לא אכיל רבנן הוקפלו רוב המקצועות הוא ואף על פי כן לא אכיל ר' יוסי בר ר' יהודה קסבר משום סניוה מילתא הוא דקאמר הדין גברא רבי חמא בר רבי חנינא איקלע לההוא אתרא בזמן שהוקפלו רוב המקצועות הוה קאכיל היב לשמעיה לא אכיל אמר ליה אכול כך אמר לי רבי ישמעאל בר רבי יוסי משום אביו הוקפלו רוב המקצועות מותרות משום גול ופטורות מן המעשר ר' טרפון אשכחיה ההוא גברא בזמן שהוקפלו המקצועות דקאכיל אחתיה בשקא ושקליה ואמטייה למשריה בנהרא אמר (א) לו אוי לו לטרפון שוזה הורגו שמע ההוא גברא שבקיה וערק אמר רבי אבהו משום ר' חנניה בן גמליאל כל ימיו של אותו צדיק היה מצמער על דבר זה אמר (א) אוי לי שנשתמשת בכתרה של תורה ואמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן (ב) כ"ל המשתמש בכתרה של תורה נעקר מן העולם קל וחומר ומה בלשצר שנשתמש בכלי קודש שנעשו (ג) כלי חול שנאמר ובואו בה פריצים וחילוהו כיון שפרצום נעשו חול נעקר מן העולם דכתיב (ד) בה בליילי קטיל בלשצר המשתמש בכתרה של תורה שהוא (ה) חי וקיים לעולם על אחת כמה וכמה ורבי טרפון כיון דכי אכיל דהוקפלו רוב המקצועות הוה אמאי צעריה ההוא גברא משום דההוא הוה גנבי ליה ענבי כולה שתא וכיון דאשכחיה לר' טרפון סבר היינו דגנבן אי הכי אמאי יעיר נפשיה משום דרבי טרפון עשיר גדול הוה והוה ליה לפייסו בדמים תניא (ו) לאהבה את ה' אלהיך לשמוע בקולו ולדבקה בו (ז) שלא יאמר אדם אקרא שיקראוני חכם אשנה שיקראוני רבי (ח) אשנן שאהיה זקן ואשב בישיבה אלא (ט) למוד מאהבה וסוף הכבוד לבא שנאמר (י) קשרם על אצבעותיך כתבם על לוח לבך ואומר (יא) דרכיה דרכי נועם ואומר (יב) עין חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר רבי אליעזר בר ר' צדוק אומר (יג) עשה דברים לשם פעלם ודבר בהם לשמם (יד) אל תעשה עטרה להתגדל בהם ואל תעשה קרדום להיות עודר בו וקל וחומר ומה בלשצר שלא נשתמש אלא בכלי קדש שנעשו כלי חול נעקר מן העולם המשתמש בכתרה של תורה על אחת כמה וכמה אמר רבא (טו) שרי ליה לאיניש לאודועי נפשיה באתרא דלא ידעי ליה דכתיב (טז) ועבדך ירא את ה' מנעוריו אלא קשיא דר' טרפון (יז) דעשיר גדול היה והוה ידיעי ליה הא באתרא דלא ידעי ליה אמר רבא (יח) שרי ליה לצורבא מרבנן למימר צורבא מרבנן אנא (יט) שרו לי תיגראי ברישא דכתיב (כ) ויני דוד כהנים היו (כא) מה כהן נומל בראש וכהן מנא לן דכתיב (כב) וקדשתו כיו את לחם (כג) אלהיך הוא מקריב (כד) ותנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה לפתוח

עין משפט
ג' במצוה

תורה אור השלם

1. והסבות פני מזה וקללו את צפוני וקאו בה פריצים וחולקה: יחוקאל ז כב
2. בה בליילי קטיל בלאשצר מלפא דינאי ה ל כ
3. לאהבה את ה' אלהיך לשמוע בקולו ולדבקה בו פי הוא חייך ואךך ימךך לישבת על דאזמא אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם: דברים ל כ
4. קשרם על אצבעותיך קתבם על לוח לבך: משלי ג
5. דרכיה דרכי נועם וקל ותיבתיה שלום: משלי ג י
6. עין חיים היא לפתוחיה בה ותמכיה מאושר: משלי ג יח
7. ויהי אני ארך מאתך וירחי ה' ישאך על אשר לא ארע ויבאתי להגיד לאתחאב ולא ימאךך ותרני ועבדך ירא את ה' מנערי: מלכים א יח ב
8. יהלך יך ולא פיך נכרי ואל שפתיה: משלי כו ב
9. והנהיך בן יחודיע והבתי והפלתו ויני דוד כהנים יקי: שמואל ב ה יח
10. וקדשתו כיו את לחם אלהיך הוא מקריב קדש יתה לך פי קדוש אני וקדשכם: יקרא כא ח

ליון הש"ס

גמ' אוי לו שנשתמשת. עיין צ"ק דף נט ע"ב ומהה"ש מ"ח ע"ס: שם כיון שפירוש עשו חול. עיין גמ' ע"ז דף נט ע"ב: שם שרו לי תיגראי ברישא. עיין שנוטע דף ל ע"ב:

פירוש הרא"ש

הוא היה לו לייסוד בדמים ולשלם לו כל התאנים שגנבו לו: עשה דברים לשם פעלם. לטמו על הקצ"ה שפעל הכל למענו: ודבר בהן לשמן. כל דבורך ומשךך דבריה תורה יהיה לשם התורה כגון לטמו ולשכח ולהסוף לקח ופלוול ולא לקטעו עשייה להתגדל בהם. שנתלמד כדי להשתמר ולהתגדל: ולא קרדום להתדך בהם. שנתלמד כדי שיהיה כלי מלאכה להפטרם בה: בארתא דלא ידעי ליה. כמי שלא זולתו כבוד תורתו ועשיו: שרו לי תגראי ברישא. פסקו לי דיני שלי שלא אנטען מלמודי: לכל דבר שבקדושה. ככל דבר שיראה גדול ומקודש: